

Jis teigė, kad priimta nu-
tartis jam atveria dideles gal-
mybes reabilituotis, ir pridūrė,
nežinąs, „kaip vienas veikėja-
iš Generalinės prokuratūros iš-
sisuks“.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

ORGANIZMO SAVISAUGA

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Kūno savisaugos sistema duoda ryškius ženklus, kad kažkas negero darosi — kad svetimas paukštis pradėjo savo lizdą sukurti. Aišku, mums reikia išmokyti tuos pavojus ženklus atpažinti, anksti juos išgirsti ir į juos atsižvelgti. Žinoma, pasitaikys klaidingų — ne vėžio sukeltų pavojus ženklų. Tačiau kiekvienas mūsų, pajutęs kažką įtartino, privalo kreiptis į gydytoją.

Nustatyti tam tikri svarbiausi pavojus ženklai, kurie pasireiškia atsiradus vėžiui.

Pakitusi žarnų ir šlapimo pūslės veikla

Žarnų, ypač storosios, vėžys gali sukelti tokius reiškinius. Suvirškintas maistas storosiose žarnose ir tiesiojoje žarnoje tampa vis tirštesnis. Todėl žarnų užkimas dėl vėžio auglio esti greitai paciento pastebimas. Kuo vėžys auga arčiau išėjamosios angos, tuo ryškesni tokio auglio sukelti žarnų užsikimšimo reiškiniai. Tai kieti (kartais laisvi) viduriai, oro gausumo žarnose sukelti skausmai ir tiesiosios žarnos kraujavimas. Iš pradžių oro sukelti skausmai žarnose būna nepastovūs. Kai vėžys padidėja, tie skausmai dažnėja ir darosi mėšlungiški.

Šlapinimosi sutrikimas gali būti prostatos vėžio ženklas. Laiku nustatytas prostatos vėžys gali būti sėkmingai išgydytas. Kuo anksčiau prostatoje tą vėžį suksis, tuo lengviau pagydyti galėsi. Pavėlavus — kai vėžys iš prostatos nueina į kaulus ir sukelia didelius strėnų skausmus — gyvenimo dienos suskaičiuotos, nesvarbu, kaip, kuo ir kur būtų gydoma.

Prostatos vėžys pasireiškia septyniais šlapinimosi sutrikimais. Bent vieną iš jų turėdamas vyras privalo kreiptis į gydytoją.

Žinoma, tuos pačius sutrikimus gali sukelti ir kitos ligos. Tai nustatys gydytojas. Septyni šlapinimosi sutrikimai, dėl kurių gali būti įtariama, kad sergate prostatos vėžiu:

1. Silpna ir nenutrūkstanti šlapinimosi srovė.
2. Nepajėgumas nusišlapinti, arba sunkumas pradėti šlapintis.
3. Noras dažnai šlapintis (ypač naktį).
4. Pradėjus šlapintis sunku susilaikyti.
5. Deginantis ir skausmingas šlapinimasis.
6. Nuolatinis skausmas strėnose, dubenyje ir šlaunų viršutinėse dalyse.
7. Šie negėrumai gali būti visai ne vėžio sukelti — dažniausiai taip ir būna. Bet tuos ženklus pastebėjus, jokių būdų negalima nusiraminti. Būtina kreiptis į gydytoją. Taigi nors minėti septyni negėrumai daugiau rodo prostatos padidėjimą negu vėžį, tačiau negalima į tuos negėrumus nekreipti dėmesio. Priešingai, išmintingai elgtis tas, kuris, pajutęs minėtų negėrumus nedelsdamas ir lėšų negailėdamas kreipsis į gydytoją ir vykdys visus jo nurodymus. Tik taip elgiantis galima išvengti baisesnių strėnų skausmų dėl išplitusios prostatos vėžio. Tvarkingo vyro gyvybė bus apsaugota nuo per ankstyvos mirties.

Antras vėžio ženklas — tai ilgai negyjanči žaizda

Burnos vėžys. Burnoje esąs vėžys, ar dar priešvėžinis burnos gleivinės pakitimas gali būti pastebimas paties paciento,

dantų gydytojo ar šeimos gydytojo, apžiūrinčio žmogų kas pusmetį ar kasmet. Dauguma dantų gydytojų reikalauja, kad pacientai ateitų pasitikrinti mažiausiai kas pusmetį. Tada jie apžiūri burną ir nuvalo dantis. Taip elgdamasis dantų gydytojas nustato ankstyvą burnos vėžio stadiją.

Žinoma, kad kiekvienas gali pats šiek tiek apžiūrėti savo burną. Pastebėjus žaizdėlę, pakiusią nelygią karpotą vietą ar guzelį bei sukietėjimą žandė, dantų smegenyse ar liežuvyje — nedelsdamas turi parodyti gydytoju. Jei tai bus anksti nustatytas vėžys, pagijimas, net mažai gydant, esti užtikrintas.

Atsimintina, kad burnos vėžys paprastai esti neskausmingas. Todėl neapsileiskime — nelaukime, kol ims skaudėti.

Odos vėžys. Ilgai negyjanči odos žaizdelė gali būti odos vėžio pradininkė. Tokios žaizdelės atsiranda saulės dažnai apšviestose kūno dalyse. Jos dažniau pasitaiko švelniaodžiams ir baltaodžiams, nes jų oda jautresnė saulės spinduliams.

Senstančioje odoje atsiranda tamsių įvairaus dydžio dėmių. Tai ne vėžio ženklai. Bet kai atsiranda labai mažas, pleiskanomis padengtas šašelis — pleiskanas nukrapščius nepranyksta, bet vėl jomis pasidengia — parodyk į gydytoją. Tai gali būti odos vėžio pradžia, ypač jei tokio šašelio kraštai perlumutrinėmis poslėmėmis — guzeliu išbėrė.

Geriausia pasirodyti odos ligų gydytoju ar nuvykti į kokio nors universiteto odos ligų kliniką. Ten bus paimtas tokios žaizdelės gabalelis ir ištirtas mikroskopiskai (biopsija). Tada reikės tinkamai gydytis. Pagijimas tokiais atvejais užtikrintas. Odos vėžys gydomas dviem būdais: išpjaunamas ar švitinimas. Likusi po gydymo vieta iš pradžių parausta, patinsta, po kelių mėnesių susitvarko taip, kad beveik nelieta žymės.

Ateityje tokie turi saugotis tiesioginių saulės spindulių, ir teptis oda apsauginiu tepalu. Nesididžiukime saulės nudegimu. Tik neįsmanėliai gali svilinti saulėje savo odą. Kepinimasis saulėje ne vienam žmogui nereikalingas. Vasarą visi galime džiaugtis grynu oru ir nesikaitindami saulėje.

Trečias vėžio ženklas — kraujavimas ir išskyros

Gimdos vėžys. Pirmas gimdos vėžio požymis yra neįprastas kraujavimas bei išskyros. Gimda sudaryta iš kūno ir kaklelio. Kraujavimas yra ankstyva gimdos kūno atsiradusio vėžio ženklas. Tad, kai moteris mėnesinės jau neserga, atsiradus kraujavimui būtina skubiai kreiptis į gydytoją. Tokiu atveju vėžys išgydomas.

Vizai kitaip atsitinka, kai vėžys būna gimdos kaklelyje. Čia dėl vėžio atsiradęs kraujavimas yra vėlyvas vėžio ženklas. Todėl gimdos kaklelio vėžį reikia nustatyti gerokai anksčiau negu jis pradės kraujuoti. Tuo tikslu mikroskopiškai tiriamos gimdos kaklelio ląstelės.

Atiekant šį tyrimą gimdos kaklelio vėžys nustatomas pačioje ankstyviausioje stadijoje, moteris nieko nejaučia. Tokioje stadijoje gimdos kaklelio vėžys labiausiai pagydomas.

Taigi ir sveikiausiai besijauciančios moterys minėta tyrimą turi atlikti reguliariai — mažiausiai kasmet.

Nepraleiskime negirdomis

Waukegan/Lake County LB apylinkėje veikiančios Gedimino lit. mokyklos I-V klasių mokiniai dažnai atlieka programą apylinkės ruošiamose šventėse.

vėžio siunčiamą signalą. Tada mes ir mūsų artimieji turėsime sveikesnį ir laimingesnį gyvenimą.

Krūties vėžys. Paprastas, bet gyvybiškai svarbus yra pačios moters savo krūtų apčiuopėjimas. Kiekvieną kartą maudydamasi moteris privalo lengvai apčiuopinėti abi savo krūtis. Atčiuopusi guzelį ar sustorėjimą moteris nedelsdama turi parodyti jį savo gydytoju. Greičiausiai tai nebus vėžys, bet tik gydytojas gali pasakyti, kokia to guzelio ar sustorėjimo kryptyje kilmė.

Vėžinis guzelis vadinamas blogybiniu, o nevėžinis — gerybiniu. Anksti nustatius ir tuojau pradėjus gydyti krūties vėžį, moteris išgelbėjama nuo ankstyvos mirties. Kai krūties vėžys surandamas anksti, tai net 85 iš šimto gydytų moteriškių po penkerių metų būna be vėžio ženklų.

Skrandžio vėžys. Pirmieji skrandyje atsiradusio vėžio ženklai yra sutrikęs virškinimas, tai yra pykinimas, nenoras valgyti mėsos, spaudimas bei skausmas ties duobute, atsiūrimas, lengvas pykinimas, rūmuo ir kt. Visi tie negėrumai vienu žodžiu vadinami virškinimo sutrikimais. Jie gali atsirasti dėl daugybės priežasčių. Ir nesirgdamas vėžiu gali turėti virškinimo sutrikimų.

Turėdamas tokius negėrumus žmogus turi kreiptis į gydytoją ir nuodugnai išsitiirti virškinimo traktą. Kartais šviečiant skrandį būna neaišku, kokie ten pakitimai. Tada atlikus gastrokopiją viskas išaiškėja. Šiandien mes negalime gydytis praėjusio šimtmečio priemonėmis ir būdais.

LIETUVIAI GERIA VIS DAUGIAU

Pagal alkoholio suvartojimą ir jo sąlygotą žalą, Lietuva priskiriama aukščiausios rizikos grupei Europoje, ir jo šalyje suvartojama vis daugiau. Šioje grupėje Lietuva yra kartu su Latvija, Estija, Baltarusija, Rusija, Ukraina, Vengrija, Kazachstanu ir Moldova. Šiose šalyse grynų etilo alkoholio suvartojimas vienam gyventojui siekia 13,9 litro per metus. Tiesa, mažiausia, kad 38 proc. suvartojamo alkoholio šioje šalių grupėje nepakliūna į oficialią statistiką.

Alkoholio vartojimas Rytų Europoje 1990–2002 metais išaugo 18,4 proc., pranešė Sveikatos apsaugos ministerija. Nors alkoholio vartojimas Europos Sąjungos šalyse lėtai mažėja, Lietuvoje per pastaruosius 5 metus grynų etilo alkoholio suvartojimas vienam gyventojui per metus išaugo nuo 9 iki 10,2 litro.

2002 m. Kauno medicinos universiteto atliktų tyrimų duomenimis, bent kartą per savaitę alaus išgerdavo 58,8 proc. Lietuvos vyrų ir 18,4 proc. moterų.

Stemplės vėžys. Jei pasidaro sunku ryti, kreipkis į gydytoją, kad išsitiirti burną ir stemplę — ar ten nepradeda vėžys sau lizdą sukurti. Taip tirtis pirmiausia turėtų rūkoriai, nes jiems yra didžiausias pavojus susirgti stemplės vėžiu. Paprastai nustatomas jau gerokai pavėluotas stemplės vėžys. Gailla žiūrėti į pusamžį vyrą ar moterį, kurie pradėjo rūkyti būdami visiškai jauni, o dabar vos 40 metų sulaukę jau turi į kapus varantį stemplės vėžį. Diagnozuojama ši liga nesunkiai, bet pagalba praktiškai negalima, nors ir kažin kokias sudėtingas operacijas darytum bet kažin kaip tokius ligonius spinduliais švitintum. Jaunųjų negalima atpratinti nuo nesveiko įpročio gaudinimui. Juos reikia pratinti sveikai gyventi tik savo pavyzdžiu.

Gelbėjimasis nuo stemplės vėžio yra kiekvieno sveika gyvensena. Taip elgdamiesi suaugusieji skatina jaunuosius sveikai gyventi. Kitokio būdo apsisaugoti nuo blogų įpročių nėra.

Gerklės vėžys. Pradėtas laiku gydyti gerklės vėžys yra pagydoma liga. Dažnai gerklės vėžys nustatomas ankstyvos stadijos, kol dar nesti didelis ir išplitęs. Tada jis lengvai pagydomas. Tada ir balso stygos išsaugomos.

Svarbiausias ir dažniausias gerklės vėžio ženklas yra ilgai trunkantis balso užkimimas. Dar gali būti skausmas kakle, sunkumas ryti ir kamuolio jausmas burnoje. Iš pradžių visi nusikundimai būna menki, dėl to pacientas apsirinka: jis kaltina slogą, rūkymą, bet ne prasidėjusį vėžį. Daugelis pacientų galėtų

būti išgelbėti nuo per ankstyvos mirties, jei jie paklaustų savo kūno jiems siunčiamų prasiidėjusio vėžio ženklų ir nedelsdami tartų su gydytoju. Deja, taip elgtis pajėgia tik dviasdešimt turti ir pakankamai apsišvietę asmenys. Todėl svarbiausia yra sutvarkyti savo asmenybę — savo nusiteikimus. Tada geriau pajėgsime saugotis nuo visokių negalių, įskaitant ir gerklės bei plaučių vėžį. Mes turime tapti mąstanciais asmenimis — kitaip visi be laiko žūsime.

Plaučių vėžys. Pirmieji plaučių vėžio požymiai įvairuoja, priklausomai nuo to, kurioje plaučių vietoje vėžys sau lizdą susuka. Prasiidėjus bronchui, netrukus susiaurinti bronchą ir apskunkinti oro patekimą į plaučius. Tada bronchai sudirginami ir pacientas ima kosėti. Skrepliuose gali atsirasti kraujas. Tai gali būti ankstyvas vėžio nustatymas.

Tačiau plaučių vėžys gali atsirasti bet kurioje plaučių vietoje. Tada ligonis nekosi, o vėžys aptinkamas atsitiktinai padarius plaučių nuotrauką. Toks vėžys jau būna ganėtinai išsiplėjęs. Išsienėjęs vėžys plaučiuose aptinkamas ir tada, kai žmogus ima jausti skausmus krūtineje ir jam ima trukti kvapo.

Ypatingai tai, kad iš pradžių plaučių vėžys yra tyli, jokio ženklo neduodanti liga. Ankstyvoje stadijoje plaučių vėžys dažnai negali būti pastebėtas net gydytojui nuodugnai žmogų ištyrus. Plaučių vėžio giltinė taip pjaute pjauna savo aukas, daugiausia pasirinkdama rūkorius. Tik retkarčiais ankstyvas plaučių vėžys pasireiškia kosuliu.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesimame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį patymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (USD)	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro pašto	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administracijos — Vytas Paškus
administracija@draugas.org
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

TERESÉ KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ Igoninėms.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kabamė lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9985
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

„Draugo“ skelbimų skyrius
1-773-585-9500

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sukurta dantis už priemoną kainą.
Susitarti kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGE — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lenex, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst Igoninėms.

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotvieteje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Todėl žmogus, pradėjęs smarkiai kosėti, turi būti nuodugnai ištiriamas dėl galimo plaučių vėžio atsiradimo. Taigi kiekvienas rūkorius turi dažnai ir periodiškai tikrinti plaučius pas gydytoją.

Dabar kiekvienam aišku,

kad rūkymas yra priešaukimas vėžio į plaučius. Nors ir nerūkoriai kartais gali gauti plaučių vėžį, bet jis labai retai juos aplanko. Todėl geriausias gydymas nuo plaučių vėžio yra nepradėti rūkyti, o rūkant — nedelsiant mesti rūkyti.

draudus vairuoti išgėrus, tai yra įteisintus normą, kad alkoholio koncentracija kraujyje turi būti 0 promilė, daugiau nei keletą kartų sumažėjo avarių keliųose, taip pat kelių eismo nelaimėse žuvusių ir sužeistųjų skaičius. Švedijoje, sumažinus leistiną alkoholio koncentraciją vairuotojų kraujyje nuo 0,5 iki 0,2 promilės, 4 proc. sumažėjo visų avarių skaičius, 8 proc. avarių, kuriose buvo žuvusiųjų, 2004 metais Lietuvoje neblaivių vairuotojų sukeltų eismo nelaimių skaičius išaugo 13,8 proc., žuvusiųjų skaičius — 22,1 proc., sužeistųjų — 16,5 proc. Per tris šiuo metų mėnesius eismo įvykių dėl neblaivių vairuotojų skaičius, lyginant su 2004 m., išaugo 10,2 procentais. Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, per 2004 m. buvo nustatyta daugiau kaip 16,000 neblaivių vairuotojų iš jų lengvas girtumo laipsnis — 8,099, vidutinis — 5,923, 2,307 asmenims.

Lietuvoje leidžiama vairuoti kai alkoholio koncentracija kraujyje neviršija 0,4 promilės.

2003 metais Lietuvoje buvo

užregistruota daugiau nei 64,000 nuo alkoholio besigydantių žmonių, kasmet į jį įrašoma mažiausiai 2,000 besigydantių nuo alkoholio. 2003 m. dėl apsinuodijimo alkoholiu mirė 436, 2002 m. — 418, 2001 m. — 426 asmenys.

Medikai primena, kad alkoholis organizme gali pažeisti beveik kiekvieną organą ar organų sistemą, jis gali būti daugiau nei 60 ligų priežastimi, tarp jų — lėtinis susirgimų: priklausomybės nuo alkoholio, kepenų cirozės, širdies kraujagyslių ligų, diabeto, vėžio.

Alkoholis yra daugelio nelaimingų atsitikimų, traumų, smurto, nusikaltimų, savižudybių, daugelio socialinių problemų priežastis, smurtas šeimoje, asociacijos ir rizikos grupės šeimos, tėvų globos netekę vaikai. Alkoholio vartojimas yra susijęs su daugeliu žalingos gyvensenos veiksniais: tabako, narkotikų vartojimu, nesaugiais lytiniais santykiais, kurie sąlygoja lytinio kelių plintantių ligų, AIDS plitimą.

(Paruošė VK)

Akimirka iš Lietuvos operos sekmadienį, balandžio 24 d., Morton gimnazijos auditorijoje sėkmingai atliktos Pietro Mascagni operos „Cavalleria Rusticana“.

AR ATSAKYS MASKVA UŽ MASINES LENKŲ ŽUDYNES PRIE SMOLENSKO?

1939 m. rugsėjo 1 d. hitlerinė Vokietija užpuolė kaimyninę Lenkiją. Realizuodama SSRS ir Vokietijos Molotov — Ribbentrop pakta bei slaptajam protokolą, kuriame buvo tartasi dėl Lenkijos padalijimo, į karą veiksmus įsijungė ir Sovietų Sąjunga, kuri be jokio didesnio pasipriešinimo užėmė lenkų kontroliuojamas teritorijas Vakarų Ukrainoje, Baltarusijoje ir Lietuvoje. Sovietinės represinės struktūros suėmė šimtus tūkstančius lenkų, kurių didelė dalis buvo ištremti į Sibiro koncentracijos lagerius, o maždaug 23,000 Lenkijos armijos karininkų, policininkų, dvasininkų ir inteligentijos atstovų per trumpą laiką buvo sušaudyti Katynėje, Kozij Gora, Smolensko NKVD rūmų rūsyje (čia buvo sušaudyta daug lenkų dvasininkų) ir kitose buvusiose SSRS vietovėse.

1943 m. sušaudytų lenkų palaikus Smolensko srityje aptiko vokiečių okupacinė valdžia. Ji pakvietė tarptautinę komisiją, kurioje po kruopščių tyrimų nustatė, kad nužudyti tie — lenkai, o juos sušaudė sovietiniai enkavedistai. Po komisijos išvadų lenkų Raudonojo Kryžiaus centro komiteto (tuomet veikė Londone) 1943 m. pareiškime tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komiteto Ženevoje pirmininkui apie Katynės žudynes buvo rašoma: 1. „Netoli Smolensko, Katynėje vadinamoje vietovėje, yra iš dalies atskaiti masiniai lenkų karininkų kapai. 2. Ištyrinėjus maždaug 300 iškastų lavonų, galima konstatuoti, kad tie karininkai buvo nužudyti revoliucinio šūviais ir pakauši. Iš tyrimų žaidimų vienodumo galima spręsti, kad nužudymą atliko budeliai specialistai. 3. Nužudymas neturi apibūdinimo žymių: negyviai apvilkti uniformomis, turi batus, pasizymėjimo ženklus, didelės lenkiškų pinigų sumas. 4. Iš prie lavonų rastų popierių ir dokumentų galima spręsti, kad jie mirė maždaug 1940 m. kovo — balandžio mėn. 5. Iki šiol pavyko identifikuoti tik apibrėžtą skaičių nužudytųjų (apie 150)“.

Maskva beveik 50 metų kratesi šio siaubingo nusikaltimo atsakomybę (kaip ir daugelio kitų) ir kalte vertė vokiečiams. Tačiau po kai kurių atrastų dokumentų ir liudininkų parodymų, galiausiai 1989 m. Kremlius oficialiai pripažino, kad lenkų žudynes, paties Stalin nurodymu, įvykdė NKVD. Beje, kai kurie NKVD karininkai, šaudę lenkus, buvo apdovanoti koviniais ordiniais ir medaliais, gavo lengvatas, padidintas pensijas. Nors Rusijos demokratineje spaudoje ne kartą buvo raginama iš tokių budelių atimti tuos apdovanojimus ir lengvatas, tačiau tokie raginimai liko be atsako. Reikia prisiminti 1991 m. sausio mėn. įvykių. Medininkų pasienio posto pasieniečių bei policininkų žudikus ir kitų nusikaltimų vykdytojus bei užsakovus, kurių iki šiol Lietuvai bei kitoms valstybėms Rusijos teisėsaugininkai nemano išduoti.

Apie enkavedistų įvykdytas žudynes prie Smolensko yra daug rašyta, apie tai žinojo ne tik Europos, bet ir pasaulio visuomenė. Štai kaip šią tragediją 1943 m. gegužės 22 d. laikraščio „Naujoji Lietuva“ numeryje aprašė vienas liudininkas: „1940 m. kovo ar balandžio mėnesį, kai prasidėjo atodreki, naktį ir apylinkė buvo atgubta svetimšalių karininkų belaisviai. Raudonieji sargybiniai juos lydėjo su automatiniais šautuvais. Vietoje smėlėje miško aikštėje belaisviai iškasė 4–5 m gylio ir 10–30 m pločio duobes. Kai duobės buvo iškastos, 200 belaisvių buvo įsakyta kniubstiems sugulti ant žemės. Po to po du budelius artinosi prie gulintųjų. Vienas jų šaudė ir pakaušius, o antras užtaisinėjo ginklą. Kai pirmoji kraujaus pasrūvusių kūnų eilė gulėjo duobėje, antra belaisvių grupė buvo priversta gulti ant dar šiltų ir virpančių kūnų“. Paklausus, ar belaisviai nemėgino bėgti, seniūnas atsakė: „Pabėgti niekas nemėgino“. Išbuvę šešis mėnesius bolševikų nelaisvėje, jie buvo atsidūrę tokioje fizinėje ir moralinėje padėtyje, kad mirtis, be abejonės, jiems atrodė išsigelbėjimas. Jie tikriausiai žinojo, ką reiškia pergyventi priepasidėjimą ir kančias. GPU agentai (enkavedistai) visur laikė siautėjantį vilkinis šunis, kurie būtų puolę pirmą bėgantįjį ir jį sudrasę į gabalus“. Į klausimą, iš kur jis taip gerai žinąs visus tuos įvykius, seniūnas atsakė: „Jiems reikėjo žmonių, kurie užkastų duobes. GPU agentai patys to nedarė. Buvo suvaryti visi apylinkėje gyvenantys žmonės. Jiems užverstos duobės, namo jie neturėjo vykti. Vienokiu ar kitokiu pretekstu jie buvo Dievas žino kur pašalinti. Aš, kaip kaimo seniūnas, išimties keliu buvau paleistas namo. Tačiau man buvo pagrasinta mirties bausmės, jei gu papasakiočiau tai, ką mačiau“.

Kitas žudynių liudininkas Piotr Klimov (gimęs 1910 m. KPSS narys nuo 1940 m., buvęs Smolensko srities NKVD — OGPU darbuotojas nuo 1933 m.) laikraščio „Moskovskije novosti“ (1990 m. rugpjūtis Nr. 37) korespondentui Genadij Žavaronkov davė tokius parodymus: „Lenkų kariškius sušaudė 1940 metais Kozij Gora, Ivan Ivanovič Stelmach, Smolensko NKVD komandanto, komanda. Aš buvau Kozij Gora atsitiktinai ir mačiau: griovys buvo ilgas, jis tęsėsi iki balų, ir tame griovyje eilėmis gulėjo žemėm apipilti lenkai. Juos šaudė tame griovyje. Tai aš žinau, nes pats mačiau žemė apipiltus lenkų lavonus. Kaip buvo šaudoma, man papasakojo Ustinov. Jis buvo vairuotojas, vežiojo lenkus sušaudymui ir matė, kaip pats sakė, sušaudymus. Iš mašinų juos (lenkus) grūdė tiesiog į griovį ir šaudė, kai kuriuos pribaidavo durtuvais. Šaudymų vieta buvo aptverta dviguba spygliuota viela. Lenkai tame griovyje gulėjo eilėmis, o griovys buvo

100 metrų ilgio, gylis — 2–3 metrai. Po to, kai aš pažūrėjau į sušaudytus lenkus, mane išprašė, dar pasakė, kad arti nepriečiau. Po karo Reinson, Stelmach, Gvozdozskij ir Gribov mane ne kartą išpėjo, kad tylėčiau. Ustinov, Gribov man sakė, kad lenkų kariškius šaudė Stelmach, pats Gribov, Gvozdozskij, Karl Reinson...“

Dalis lenkų dvasininkų buvo sušaudyti Smolensko NKVD rūmuose. Aš noriu dar pasakyti, kad tuo metu, kai šaudė lenkus, o ir vėliau, Smolenske ir Kozij Gora lankėsi I. Kaganovič, Švernink. Atsimenu, jie sprogino žuvį Dniepre. Poilsiaivo Kozij Gora ir K. Vorosilov...“

2004 m. gruodžio 3 d. interneto svetainė **bbc.Russian.com** pranešė, kad Lenkijos prokurorai pradėjo tirti, kokiomis aplinkybėmis sovietų represinės struktūros 1940 m. nužudė maždaug 23,000 Lenkijos kariuomenės kariškių, policininkų, dvasininkų, verslininkų, ūkininkų ir inteligentijos atstovų. Tyrinėjantys prokurorai Leon Kieres minėtam interneto svetainės puslapiui teigė, kad jis ir jo kolegos pasistengs nustatyti, kas asmeniškai įsakė suimtus lenkus sušaudyti ir kas konkrečiai šiuos žmones šaudė. Prokurorai kartu su karininkų nusikaltimų tyrimo ekspertais ketina paimti parodymus iš tūkstančių aukų giminių, taip pat tyrinėti Rusijos archyvuose dar turimą medžiagą, nes daug medžiagos jau sunaikinta.

Aukų giminės mano, kad masinės žudynės Katynėje, Kozij Gora ir kitose vietose turėtų būti įvardytos kaip genocidas, nes buvo masiškai

naikinami vienos tautos atstovai. Jie pareiškė, kad SS, SD, Gestapo ir kitos represinės Vokietijos organizacijos jau seniai pripažintos kaltomis. Klausima, ar tokio įvertinimo susilauks čekistai, enkavedistai, OGPU, MGB, KGB ir kitų sovietinių represinių struktūrų vadovai ir pareigūnai už padarytus nusikaltimus. Juk sovietinių budelių „darbo apimtį“ buvo kur kas didesnė bei žiauresnė ir cinizmo niekuo nenusileido „kolegoms“ iš Trečiojo Reicho, maozedunininkams, raudonosios chimeroms ir kitiems žmonių naikintojams.

Rusijos prokurorai Katynės, Kozij Gora ir kitų vietų lenkų žudynes baigė tirti 2004 m. rugsėjo mėnesį. Jie atsisakė šią tragediją pavadinti kariniu nusikaltimu arba nusikaltimu prieš žmoniškumą. Tokį Rusijos prokurorų vertinimą agentūros Reuters korespondentui Lenkijos tyrinėjantys vadovaujantis prokuroras L. Kieres apibendrinio taip: „Mūsų nuomone, Rusijos prokurorai, kuriuos sustabdė šios šalies valdžia, net neketino imtis tolimesnių veiksmų — mėginimų nustatyti kaltuosius“.

Manau, kad Lenkijos prezidentas, prieš vykdamas gegužės mėnesį į Maskvą švesti pergalės prieš Vokietiją 60-metį, turi teisę iš Rusijos vadovo pareikalauti, kad šis oficialiai pasmerktų sovietinių represinių struktūrų nusikaltimus ir balandžio mėnesį būtų surengta lenkų žudynių 65-mečio tragiškas paminėjimas. Tokius reikalavimus galėtų pareikšti ir kitų valstybių, kurių gyventojai nukentėjo nuo sovietinių represinių organizacijų siautėjimų, vadovai.

Paruošė Stasys Ignatavičius

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XVII TARYBOS PREZIDIUMO PAREIŠKIMAS DĖL įslaptintų KGB archyvų

Esame įsitikinę, kad jau atėjo laikas Lietuvai baigti valyti savo namus nuo okupanto pėdsakų. Mes turime teisę sužinoti visus Lietuvai traukiančius okupanto, SSRS, darbus. Atviroje visuomenėje nedera drausti istorijos tyrimų bei slėpti nusikaltimo faktų. Ankščiau ar vėliau visa tai iškyla paviršium su visuomenei bei valstybei žalingomis pasekmėmis.

Archyvų įstatymo nauja redakcija, įslaptinusi okupacijos dokumentus, užkerta kelią faktams patikrinti bei tiesiai pateikti piliečiams bei pasauliui. Pagal Lietuvos Seimo priimtą Archyvų įstatymo Nr. IX-2084 redakciją Lietuva įsipareigojo saugoti svetimos valstybės (SSRS), dabar jau neegzistuojančios, represinės struktūros paslaptis.

Savo 2005 m. balandžio 19 d. pareiškimu, JAV Lietuvių bendruomenė prašė Lietuvos Respublikos Seimo atšaukti 2005 metų sausio 1 d. pradedusią veikti Archyvų įstatymo naują redakciją ir dar prateisti, sustiprinti ir viešinti Liustracijos komisijos darbą.

Deja, Seimo komisija laiku

neparengė būtinų Archyvų įstatymo pataisų. Džiaugiamės, kad Lietuvos Respublikos prezidentas nutarė skirti dėmesį šiam klausimui ir, daugiau nei pusės tūkstančio Lietuvos kultūros ir mokslo žmonių paprašytas, pažadėjo pateikti Seimui reikiamas Archyvų įstatymo pataisas.

Tik pažindama tikrus savo istorijos faktus Lietuvos visuomenė galės atgauti pasitikėjimą Lietuvos teisingumu, sugebės ant sveikų pagrindų kurti tautinę pilietinę valstybę, formuoti tiesiai tarnaujančią žiniasklaidą, demokratiškai išsirinkti patikimus krašto vadovus. Archyvuose laikomų paslaptių atvėrimas padės atleisti ir artėti prie susitaikymo, kuris Lietuvai yra būtinas.

Demokratija Lietuvoje negali būti statoma ant sovietinių nusikaltimų pamato. Lietuva turi žinoti tikrą savo okupacijos meto istoriją.

Regina Narušienė
Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių bendruomenės XVII Tarybos prezidento pirmininkė

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Svečiai Lietuvoje — Lietuva svečiuose

Praejusią savaitę Vilniuje vėl vyko Lietuvai strategiškai svarbus renginys — neformalus NATO užsienio reikalų ministrų susitikimas. Kodėl ne Briuselyje, kur paprastai tokie susitikimai vyksta, o Vilniuje? Turbūt visi pastebime, kiek daug aukštų užsienio svečių nuolat maišosi Lietuvoje, ypač Vilniuje. Visi jie maloniai primami ir namo išsiveža gerą Lietuvos įvaizdį. Tai aukščiausio laipsnio diplomatija, kurią kasdien atlieka Lietuvos prezidentas ir kiti valdžios žmonės.

Kai kas pakritikuoja, kad toks nuolatinis užsienio svečių antplūdis valstybei daug kainuoja, o apčiuopiamos naudos nelabai matyti. Pati didžioji tokių apsilankymų nauda yra teigiamas Lietuvos vardo garsinimas užsienio valstybių sostinėse. Gausus užsienio svečių (čia nekalbame apie eilinius turistus) apsilankymas liudija, kad Lietuva laikoma saugia, kultūringa, naudinga šalimi, vertai priklausančia žymiausioms tarptautinėms organizacijoms, ypač Europos Sąjungai ir NATO. Tai taip pat parodo, kad lietuvių tauta yra pastovi, demokratinė valstybė, turinti šviesią ateitį, nepaisant vieno kito nesklaidumo, pasitaikančio vidaus politikoje.

Tik prisiminkime nesenus laikus, kai staiga buvo nutrukęs žymiųjų užsienio svečių srautas. Tai buvo trumpų Rolando Pakso prezidentavimo laikotarpis ir visi dėl to pasijutome truputį nepatogiai. Tad užsienio svečių lankymasis yra tikrasis valstybės sėkmingo vystymosi matas. Čia nemažas nuopelnas priklauso ir dabartiniam LR prez. Valdui Adamkui. Jis pasižymi ypatingu sugebėjimu bendrauti su visais, palikti kuo geriausią įspūdį. Tai patvirtino ir praėjusią savaitę Vilniuje apsilankiusi JAV Valstybės sekretorė Condoleezza Rice, savo vizito metu negalėjusi gražių žodžių ir Lietuvai, ir jos prezidentui už bendradarbiavimą su JAV, sprendžiant tarptautines problemas. „Mūsų vertybės panašios, istorija panaši. JAV dėkinga Lietuvai už draugystę“, — kalbėjo dr. Rice.

Esame pratę sakyti (ir tarytum atsipra-

šinėti), kad „Lietuva maža valstybė“, tad ir jos įnašas į tarptautinę bendruomenę negali būti didelis. Bet laikas šią galvosena pakeisti. Per 15 nepriklausomybės metų, o ypač po įsijungimo į NATO ir ES, Lietuva nei kiek neatsilieka nuo tų vadinamųjų didžiųjų, akivaizdžiai įrodyma, kad ne gyventojų skaičius, ne valstybės ekonomikos ištekliai ar žemės turtai padaro ją galinga ir svarbia. Kartais „mažųjų“ įnašas kaip tik padaro didžiausią skirtumą. Čia svarbu geri norai, bendradarbiavimas, sugebėjimas diplomatiškai žvelgti į padėtį bei spręsti jos painiavas.

Tai parodė Lietuvos, ypač jos prezidento, vaidmuo Ukrainoje, išipareigojimas talkinti JAV bei kitoms sąjungininkėms Afganistane, Moldovoje ir kitur. Aiškiai matyti, kad Vašingtonas nemažai vilčių deda į galimą Lietuvos vaidmenį, pakreipiant Baltarusijos valstybės vairą demokratijos link. Kaip paminėjo Valtys sekretorė C. Rice spaudos konferencijoje Vilniuje: „Baltarusijoje yra likusi paskutinė tikra diktatūra Vidurio Europoje. Atėjo laikas permainoms ir šioje šalyje“.

Nereikia abejoti, kad Lietuvos prezidentas dar kartą JAV Valstybei sekretorei priminė priežastis, dėl kurių jis atsisakė vykti į Maskvoje ruošiamas iškilmes. Tai gali ateityje būti naudinga, jeigu dėl nedalyvavimo pergalės šventėje Rusija pradėtų taikyti sankcijas.

Savaime suprantama, kad sėkminga vidaus politika: žemės ūkis, švietimas, socialinė rūpyba, ekonomika apskritai ir kitos sritys valstybei yra gyvybiškai svarbios, bet tai tik sėkmingo laisvos ir nepriklausomos valstybės gyvenimo dalis. Jeigu Lietuva nori išsitvirtinti tarptautinėje šalių bendruomenėje, kaip lygiavertė jos narė, privalo nemažai padirbėti, nes niekas to ant sidabrinės lėkštelės nepasitūlys. Tiek valstybės vadovo, tiek kitų valdžios žmonių lankymasis užsienio sostinėse, tiek svečiai iš tų sostinių Lietuvoje yra tokio bendravimo ir bendradarbiavimo tikrasis laidas. Atrodo, kad Lietuva tai supranta ir vykdo.

LIETUVIŲ PASTANGOS PERIMANT ŠV. MIKALOJAUS BAŽNYČIA

Kun. E. Paulionis

Nr. 13

Atsižvelgiant kas aukščiau išdėstyta palieku jums kreiptis su pareikštu prašymu į Šventąjį Sostą.

Vilniaus Vyskupas Zvierovič. Sekretorius Kanauninkas Sadoski“.

Visas atsakymas yra vienas raizgus sakinyš iš 28 eilučių!

Bet vyskupo nusistatymas ėmė svyruoti. Ir jis spalio 22, 23 ir 24 d. (pirmadienį, antradienį ir trečiadienį) leido lietuviams surengti jubiliejines pamaldas (popiezius Leonas XIII 1901 metus buvo paskelbęs jubiliejiniams) net pačioje Vilniaus katedroje. Teigiama, kad šitaip pasiegti vyskupui visai netikėtai pasiūlęs prelatas Viktoras Radzminski-Fronckevičius. Katedroje visas tris dienas lietuviškas pamaldas 6 val. rytais ir pamokslus lietuviškai sakė katedros vikaras vicekustošas kunigas Aleksandras Vaškevičius bei lenkiškos kultūros lietuviai kunigai Šv. Onos bažnyčios klebonas Jonas Labokas (g. 1856 m., įšv. 1885 m.) ir kanauninkas Jonas Anusevičius (g. 1864 m., įšv. 1887 m.). Suplaukę lietuviai ir iš kitų parapijų pasižymėjo gražiu giedojimu. Tų giesmių klausėsi pats vyskupas su kapitulės prelatais ir kanauninkais. Apie tai rašė jau minėta „Viltis“.

„Jubiliejus pamaldos buvo labai iškilmingos; pamokslus lietuviams sakė kunigai Labokas, Anusevičius (sulenkę lietuviai). Bažnyčioje buvo bene visi pralotai ir pats vyskupas. Pradėjus lietuviškai sakyti pamokslus, visa katedra iš to džiaugsmo pravirko. Buvo tai toks graudus renginys — matyt tas ištroškusias savo kalba maldos minias, kad susigraudino net pats vyskupas Žverevičius, kuris tarė aplinkiniams, žiūrėdamas į verkenčią lietuvių minią: — „Biedny ludek“. Per procesiją, eidami aplink piliorų giedoją taip pat lietuviškai. Net pralotas Arasimavičius ir, rodos, Frackevičius, pasižymėjęs vėliau lietuvių neapykanta, turėję lietuvių maldaknyges ir iš jų giedoję. Visus žavėjo gražiai sutarią lietuvių chorai, kurių susidarė bažnyčioje bent keletas ir, pasi-maitydami giedoję“.

Pagaliau vyskupas Stepanas Aleksandras Žverevičius, kietai nusistatęs ne tik prieš lietu-

vius, bet ir prieš rusifikaciją, ir užtai rusų valdžios persekiotas, 1901 m. lapkričio 18 d. Šv. Mikalojaus bažnyčios filiaustu paskyrė kunigą Juozapą Kuktą (vėlesnis Kaišiadorių vyskupas) ir padarė Šv. Jono parapijos filiją.

Prieš nutarimą vyskupas surengė pas save tuo klausimu provizorinę diskusiją, tarsi pats vienas nenorįs imtis atsakomybės. Vilniuje gyvenančių lietuvių kunigų Juozo Ambraziejaus iš Šv. Jonų bažnyčios ir Antano Žvylausko (g. 1838 m., įšv. 1863 m.) iš Šv. Apaštalo Petro ir Pauliaus bažnyčios, zemačio kunigo Antano Viskantos (g. 1877 m., įšv. 1900 m.) iš Šv. Pilupo ir abiejų Jukubų bažnyčios ir kunigų iš Aušros Vartų (Šv. Teresės bažnyčios) Juozapą Kuktos ir Juozapo Sadūno (g. 1869 m., įšv. 1900 m.) ir labdaryj. Juozapo koplyčios kapeliono kunigo Julijono Račkausko (g. 1844 m., įšv. 1869 m.) — nepakvietė. Kunigai Karolis Liubėnas-Lubianiec (g. 1867 m., įšv. 1898 m.), Boleslovas Šperskis (g. 1870 m., įšv. 1893 m.), Kazimieras Klepackis (g. 1867 m., įšv. 1898 m.), Boleslovas Šperskis (g. 1870 m., įšv. 1893 m.), Kazimieras Klepackis (g. 1867 m., įšv. 1896 m.) — balsavo neduoti lietuviams atskiros bažnyčios Vilniuje. Bet prelatai, kanauninkai Viktoras Franckevičius (g. 1838 m., įšv. 1860 m.), Konstantinas Majeviskis (žinomas savo nusistatymu prieš lietuvių), Kazimieras Rogauskis (g. 1873 m., 1898 m.), Matas Garasimavičius (g. 1842 m., įšv. 1870 m.) ir kiti lyg susitarę su vyskupu patarė ir prašė ordinara atiduoti vilniečiams lietuviams Šv. Mikalojaus bažnyčią. Ir vyskupas Steponas Aleksandras Žverevičius tarsi pakluso diskusijos daugumai, o ne Mohilevo arkivyskupo metropolito pakartotiniam nurodymui. Sakoma, kad į Šv. Mikalojaus bažnyčią atėjus lietuviams tą naujieną pranešė Šv. Jonų bažnyčios klebonas garbės kanauninkas, tuo pačiu ir Šv. Mikalojaus bažnyčios valdytojas, kunigas Kazimieras Pacinka. Dabar jau buvo oficialiai įvesti tik lietuviški giedojimai ir pamokslai Šv. Mikalojaus bažnyčioje. Svarbiausią vaidmenį toje kovoje suvaidino Dvylikės Vilniaus apaštalo būrelis.

Bus daugiau.

DIEVAS YRA PAPRASTAS

EGLĖ PEREDNYTĖ

Prisikėlimo bažnyčia. Vakarines šventosios Mišios. Du mažučiai vaikai guli ant grindų bažnyčios gale. Ateina vieno mama, šypsos... Pakelia vaiką ir nusineša. Kitas lieka guleti. Trokštu būti kaip jie...

Atėjau, nes norėjau patekti į pirmąjį neokatechumenato susitikimą. Nieko nesitiekėjau. Visko tikėjau. Tikėjau, to, ko galima tikėtis tik iš Dievo — stebuklo.

Jau kuris laikas jaučiausi pakankamai stabiliai. Taip, Dievo dėka. Taip, nenutolau nuo Jo. Bet ar judėjau pirmyn?... Su placia šypsena, kaip ir dera džiaugsmo skendiniui krikščioniai, klajojau po platią pasaulį ir maniau, kad su manim viskas gerai — telieka tik gyventi...

Aišku, sužinojusi apie neokatechumenato užsiėmimus pamaniau: čia ne man. Aš jau viską žinau...

Bet Dievulis patvarkė taip, kad, nepaisant placios mano šypsenos, vieną vakarą pratrūkau verkti — Jis iškelė nuslopintą žaidimą, ir tas skausmas, nuo kurio taip skėmingai bėgau, smogė visa jėga. Supratau: esu tobula kandidatė į šį renginį, nes vis dar esu ta, kuriai reikia Dievo pagalbos — nuolat... Ir išgelbėjimo — paciai nuo savęs.

Tik saulelė žmonių — mes — didžioje, erdvoje bažnyčioje ir jie — tie, kurie atvyko čia dėl mūsų — net iš Vilniaus — dėl manęs ir tavęs — tokių, kurie slapčia laikome save nevykę-

lais, nesugebančiais susitvarkyti savo gyvenimo — ir dėl tų, kurie mano, kad su jais viskas gerai. Tų, kurių nepaleidžia praeitis. Tų, kurie taip tikėjosi, bet galiausiai prarado tikėjimą, kad kas nors pasikeis. Dėl visų.

Atėjau tokios būsenos, kai sužlugę visos iliuzijos, ir tu stovi tarp šių, verki ir šauki: Dieve! Dieve! Tu esi?

Aš žinau, kad yra. Bet man skauda. Tai stipriau už mane...

Jie kalbėjo... Atsipašinę, kad silpnokai kalba lietuviškai. Aš žiūrėjau į juos — žmones, kaip žmones, nieko ypatingo, jokių charizmatinių šypsenų, nieko — tik tai sunkų gyvenimo kelią praėjė veidai. Galbūt tai ir patraukė — tas tikrumas.

Viskas plaukė pro šalį — tegirdėjau žodžius: Dievas myli tave.

Ir staiga ėmiau verkti — kažkas palietė širdį — ligi giliausios gėmės. Iš tikrųjų tai Dievas kalbėjo per juos.

Jie kalbėjo mums apie žmogų — šio judėjimo pradininką — žmogų, kuris kartą pajuto Dievo kvietimą ir atsiliepė — pasiėmęs gitarą ir knygą — Šventąjį raštą — jis išėjo pas žmones, gyvenančius vargšų rajone. Ir netekęs žado klausė savęs: kaip aš galiu skelbti čia Evangeliją? — šitoks skurdas aplink ir tokia neviltinga... Jis tada nežinojo, kas įvyks — jo pradėtasis darbas pasklis į visą pasaulį.

Moteris, kuri skelbė kerigimą — tai pirminis skelbimas apie Kristų — kalbėjo apie save — vieną dieną prieš dešimtį

metų ji atėjo į susitikimą su keistais žmonėmis, kurie sakė: „Dievas myli tave!“

„Aš juokiuosi iš jų... Nemačiau prasmės gyventi. Daug kentėjau ir nesupratau, kodėl. Nemačiau savo nuodėmių. Per šiuos metus Dievas pakeitė mano gyvenimą — aš žvelgiu į visas problemas su ramybe širdy“.

„Buvau paprastas vaikinąs, ką tik grįžęs iš armijos. Mano gyvenimas buvo draugai ir butelis. Nemačiau prasmės gyventi. Atėjau į bendruomenę...“

Ne tiek žodžiai kalbėjo, kiek jo akys — tokios švintios, skaidrios ir vaikiškos. Aš žiūrėjau į jas ir jutau, kaip suklumpa širdis prieš Tave, mano Dieve. „Sugrūbusios ir nuolankios širdies aš neatsitursiu“ — Tu sakei...

Nežinau, ką jautė kiti. Kai kurie išėjo. Kiti muistėsi suolūmėmis. Greta sėdintis vyras sumurmėjo: „Ir ką tu pakeisi?“ Tai buvo skirta mums kalbančiam materialui... Jo žodžiai mane tarsi pabudino — staiga širdyje šoktelėjo džiaugsmas: „Ji tikrai nepakeis“ — Jis pakeis!.

„Mes žinome: Jėzus visada eina pirmą mūsų...“

Taip, tai yra Jo darbas — daug daugiau, negu pastangos, kurie myli Tave, mano Dieve.

Jie kalbėjo: išvysite nuodėmes, kurių anksčiau nematėte. Nekokia perspektyva, bet teks — kito kelio nėra — „Tik tiesa padarys jus laisvus“.

Jie kalbėjo apie Jėzų, kuris gydo, Jėzų, kuris parodo mums kelią — tą kelią, kuriame iš tiesų būsim laimingi. Daug vilties išgirdau tuose žodžiuose. „Neokatechumenatas — malonės laikas jūsų parapijai“,

— sakė jie.

„Kažko aš čia nesupratau — pasirodo, nesuvokiau paprasčiausio dalyko — kad Tu myli mane tokią, kokia esu. Tai ne proto dalykas — tai širdis, išskandinta širdis, išsiilgusi Meilės — tikros — Tavo Meilės...“

„Mano siela ištroškusi Dievo, gyvojo Dievo...“ — atsimenu tuos žodžius — rodos, psalmės — užrašytas ant durų viename vienuolyne...

„Šaukis gyvojo Dievo. Jau dabar. „Viespatie Jėzau Kristau, gyvojo Dievo Sunau, pasi-gailek mane, nusidėjėlio“. Tik tai ir sugebėjau išarti suklupusi koplyčioje...“

„Vėl ir vėl suprantu, kad esi kelyje: kas akimirka — atsivertimas arba kelias atgal — į kapus. Kas akimirka vėl žengi pirmąjį žingsnį link savojo Dievo. Vėl esi mokinukas — pirmaklasis, kuris bando suprasti žodžius: Dievas myli tave.“

Aš rašau, nes noriu pakviesti tave ateiti. Žinai, tikiu, kad Jis iš tiesų daro savo darbą. „Kai žengi vieną žingsnį link Dievo, Jis žengia šimtą...“ — sakė jaunas kunigas, dalyvavęs neokatechumenate.

Neokatechumenatas — tai pasaulinis judėjimas, leidžiantis kažkada be pasirengimo pakrikštytiems katalikams išgyventi atsivertimo džiaugsmą ir sąmoningai priimti savąjį tikėjimą.

Susitikimus veda paprasti žmonės — kaip tu ir aš — liudijantys apie savo gyvenimą — naują gyvenimą su Dievu.

Vis labiau suprantu, kad Dievas yra paprastas, kaip paprasta yra tikra Meilė.

„Atėikite pas mane visi...“ VISI.

Šv. TĖVUI MIRUS

Iš Apaštalo Sosto mus visus pasiekė sukrečianti žinia — Šventasis Tėvas Jonas Paulius II išskelbė susitikti su Dievu. Milijonai pasaulio katalikų buvo su popiežiumi maldos vienybėje paskutinės jo žemiškojo gyvenimo valandas ir dabar gaudulio kupina širdimi apgali šią netektį, pavesdami Ganytojo sielą į gedulo rimtyje skendinčią tikinčiųjų bendruomenę gailestingam Viešpačiui. Tai didžiulė netektis Bažnyčiai ir asmeniškai kiekvienam jos nariui, tačiau žmogiško liudiesio akivaizdoje neturime apleisti savo krikščioniškojo tikėjimo centro — Velykų slėpinio, Kristaus Prisikėlimo mums suteiktos vilties. Mes karščiausiai tikime, kad šventojo Tėvo siela jau džiugauja Dievo artumoje, kad Jono Pauliaus II užtarimu sulauksime Viešpaties atlydimo ir begalinių malonių.

Ilgus dvidešimt šešerius metus Jonas Paulius II buvo regimasis Bažnyčios vadovas, ištikimasis tarnaudamas atpirktajai žmonijai Kristaus vardu. Mūsų Išganytojo, tikrosios Bažnyčios Galvos rankose šventasis Tėvas buvo ištis nuostabus įrankis. Jo gyvenimą šiandien apmąstome, kaip mums suteiktą Viešpaties dovaną, jo žodžius ir darbus prisimename ir priimame, kaip be galo įtikinantį Kristaus vietininko liudijimą apie Viešpaties gailestingumą, apie nuodėmės tamsoje nušviečiantį Amžinojo gyvenimo pažadą.

Šventojo Tėvo liudijimas toks tikras todėl, kad Jo žodžiai ir darbai buvo viena, kad Jis buvo tas be galo retas žmogius

pasaulyje pavyzdys, kai skelbimas ir gyvenimas, kiekviena išsarmė ir kiekvienas poelgis visiškai sutampa, kai asmuo gyvena tuo, ką šlovina, ko moko ir kam kviečia. Jono Pauliaus II senatvės metai, ligos ir kančios valandos tapo pačiu iškalbingiausiu ženklu, kaip tikėjimas ir pasitikėjimas Dievu suvienija gyvenimą ir mirtį į visiemis regimą, nepaprastai verzlų Gerosios naujienos skleidimąsi pasaulyje. Popiežiaus atvirumas ir atidumas įvairiausiems keliams, kuriais nuodėmėms tikintys artėja prie Kristaus Kryžiaus papėdės, leido išaušti visų krikščionių geresnio tarpusavio supratimo dienoms.

Šventasis Tėvas niekuomet nepristigo valios, drąsos, išminties bei įkvėpimo ginti tikėjimą ir autentišką krikščionišką žmogaus supratimą. Teigdamos, kad žmogus yra Žemės veido puošmena ir pasi-didžiavimas, jis ragino visokeriopai puoselėti asmens orumą, idant nebūtų daryta tai, kas sukurta pagal Dievo paveikslą. Atmesdamos išlygas dėl gyvybės vertės, Jonas Paulius II daugeliui motinų ir tėvų, senelių ir ligonių, medikų ir slaugytojų suteikė pasitikėjimo sa-vimi ir Dievu, kurio dėka išau-goti tūkstantai gyvenimų. Gausios Popiežiaus enciklikos, apaštališkieji paraginimai ir laišukai, 124 šalyse sakyto homilijos ir kalbos tiesė Bažnyčios kelią į žmogų, ypač kenčiantį, prislėgtą, abejonių kamuojamą žmogų, apglėbė visas žemės tautas meile ir rūpestiu. Jis nuolat ragino — nebijokite! Nebijokite tikėti, nebijokite išpažinti, nebijokite liudyti, nebijokite džiugauti, nes prisikėlęs Kristus yra su mumis.

Lietuvoje gyvas Jono Pauliaus II apaštališkosios kelionės ir mūsų šalį atminimas, tačiau dar turime kantriai mokytis iš mums tartų jo žodžių, idant jie augintų mus kaip krikščionis, stiprintų tikėjimą darželiu. Angl.: „Impatience“, „Patience“, „Snap-weed“, lot. *Impatiens wallerana*. Priklauso *Balsaminaceae* šeimai. Jų tėvynė Zanzibaras. Angliškasis „Snapweed“ ir lietuviškasis pavadinimas sprigė, beje, kilęs iš to, kaip šių gėlių prinokusios sėklos, vos truputį paspaustus, staiga spragtelį ir pirštuose susiraita kaip kirminėlis, pabėrdamas savo juodą rudą nedidelę sėklele. Sprigių yra įvairių spalvų, net pilnavidurių. Labai tinka lysvių pakraščiams — tai žemas augalas, išsiplečiantis gražiais kupsteliais. Jis galima sudinti į lovelius, puodus ar vazonus — per vasarą sprigės išsipleš ir žydi iki pat šalno. Kaip ir kitiems, čia minėtiems, augalams, sprigėms reikia derlingos žemės ir nuolatinės drėgmės.

Lietuvos jaunimui: „Atidarykite duris Kristui! Bukite pirmieji šaukliai naujosios evangelizacijos, kurios dabar taip stinga jūsų tėvynei, Europai ir pasauliui!“ Kviesdamas „kurti tikrai laisvą, vieningą žmoniją“, popiežius išskirtinį dėmesį rodė šeimai, vadindamas ją „pirmąja namų Bažnyčia“, kurios darna padeda nesugriaujamus pamatus žmogui ugdyti ir suteikia jėgų atsilaukyti prieš visas pasaulio negeroves.

Jono Pauliaus II padarė-nimą ir pagalbą jautė persekiojami krikščionys. Sovietinės priespaudos metais jis buvo tylinčios Bažnyčios balsas, be kompromisų skelbęs apie ateis-tinio totalitarizmo, kuris trypia žmogaus orumą, nuodėmingą grįžimą. Ne mažiau ryžtingai popiežius kalbėjo ir apie dvasi-nę nedarną, iš vidaus ardančią turtingas Vakarų valstybes, vartotojiškas visuomenes. At-virai prabildamas apie pačias įvairiausias siuolaikiniame pa-saulyje suvešėjusio blogio ap-raiškas, šventasis Tėvas kur kas labiau siejošiosi dėl gėrio stokos. Dvasininkams ir pa-sauliečiams katalikams, visuo-menės ir kultūros veikėjams, kiekvienam žmogui išganinga jo pamoka, kad, tik gausindami gerį, galime pakeisti save ir pasaulį.

Ypatingai paveikus, gai-vinantįs ir gydytantis buvo šven-tojo Tėvo žodis jauniems žmonėms. Milijonai jaunuolių, šeimų, atsinaujinimo judėjimų dalyvių pasauliniuose susi-tikimuose, per televiziją, radiją, internetą išgirdo, suprato ir gailiai į širdį priėmė popiežiaus skelbimą, kad pasauliečiai yra pašaukti šventumui — tobulu-mui meilei. Jie atsivėrė šven-tosios Dvasios veikimui ir išliejo į Gyvąją Bažnyčią. Eucharistijos metai, kuriuos paskelbė Jonas Paulius II, ir Evangelijos pagal Luką žodžiai, kuriuos jis šia proga parinko, mus ragina nuolat būti Kris-taus artumoje, prašyti drauge su jo mokiniams: „Pasilik su mumis, Viešpatie! Jau vakaras art!“ (plg. Lk 24, 29).

Šventoji Dvasia vedė Baž-nyčią nuo Sekminių dienos jau dvidešimt amžių.

Nukelta į 5 psl.

Mūsų daržai ir darželiai

Paruosia Žilanykštis

PER DAUG PAVĖSIO

Klausimas: Iš miesto išsi-kelėme į priemiestį. Sodyba se-na ir labai daug medžių — kone visos kiemas skendi pavėsyje. Medžiai seni, gražūs, tai nenorime jų kirsti, bet taip pat norė-tume kai ką auginti. Ką patar-tumėte sodinti po medžiais, kad visgi žydėtų ir gražiai atrodytų?

Atsakymas. Visų pirma noriu padėkoti, kad nekeratė senų medžių. Per greitai šiais laikais žmonės griebiasi pjūklų, net nepagalvodami, kad ilgai trunka medžiui užaugti, kad jie labai naudingi mūsų planetai — švarina orą, teikia pasigėrėjimą akiai ir jaukumą aplinkai. Medžius kirsti ar apgenėti reikėtų tik tuomet, kai jie labai išsi-kerėjo, sutrūšė ir gali audros metu nuvirsti ant namo.

Turėti gražiai atrodantį darželį pavėsyje nesunku, tik reikia parinkti tinkamus auga-lus. Pirmiausia mintin ateina

melsvės, astilbės, sprigės, paparčiai ir kai kurie kiti augalai. O taip pat svogūninės pavasario gėlės, kurios papras-tai peržydi, medžiams dar nesu-lapojus.

Melsvės

Nelabai man aišku, kodėl šie augalai lietuviškai vadinami melsvės, nes tik kelios jų atmainos turi melsvo atspalvio lapus, bet yra ir žalių (jų dau-giausia) ir dryžais lapais, ir kone baltais ar auksinės spal-vos su žaliais pakraščiais... Kai kurių lapai platus, dideli, net garbanoti, bet visi jie pailgi, išilgai gysloti. Didžioji šių au-galų dalis žydi melsvai violeti-niais žiedais—varpeliais, susitel-kusiais į žiedynus ant palyginti ilgų stiebų (yra ir baltaziedžių atmainų).

Melsvės angliškai vadinamos „hosta“ (tariama „hasta“; daugiskaita — „hostas“), lot., kaip ir angliškai — *hosta*.

Tai daugiamečiai augalas, kurio lapai sudaro apvalų kupstelį, vasaros gale išauginantį kelius žiedastiebius su patrauk-liais, varpelių formos žiedais. Tačiau melsvės daugiausia au-ginamos dėl patrauklių lapų ir formos. Kaip minėjau, jos mėgsta pavėsį. Galima sodinti ir ten, kur kelias valandas apšviečia saulė, bet jokių būdu ne saulės atokaitoje: lapai apdžiūsta, pra-randa spalvą.

Pirmus metus pasodintos, melsvės dar neturi savo „apva-lios“ formos — geriausiai kerų nedidinti, nes, ilgiau augdamos, gražiau atrodo. Visgi ilgai nei-mi, pirmą kartą išauginti ir melsvės „perauga“ — per daug išsiplečia. Tuomet anksti pava-

sarį, vos pradėjus daigeliams iš žemės lipti, reikia išskirti visą kerą (žinokite: jų šaknys labai susipynusios, suaugusios ir tvir-tą gniužulą), aštriu peiliu pa-dalinti į dvi ar daugiau dalių ir vėl pasodinti. Tai geras būdas padauginti ne tik savo turimus augalus, bet pasidalinti su kai-mynais ar draugais.

Melsvės mėgsta priesmėlio žemę, pakankamai vandens. Joms reikia ir trąšų (bent anks-ti pavasarį), o šiaip ypatingos priežiūros nereikalauja. Jeigu kerus pasodinsite netoli vienas kito, melsvės suaugęs ir vieną gražų želdinį ir jokia piktžolė pro jų tarpą neprasisukverbs, tai-gi, nereikės ravėti. Pagrindiniai kenkėjai — šliužai (angl. „slugs“) ir sraigės (angl. „snails“).

Kvepiančioji melsvė

Šioje augalų šeimoje yra daug „žasų“, bet taip pat viena „gulbė“ — *Hosta plantaginea*, angl. „Fragrant Plantain Lily“ arba tiesiai — „Plantain Lily“. Augalo tėvynė — Kinija, bet pa-vadinimas kildintinas iš Aus-trijos gydytojo Tomas Host (1761–1834). Į Europą parvež-tas apie 1790 metus.

Augimo sąlygos, kaip kitų melsvių. Lapai dideli, šviesiai žali, truputį susiraukšlėję, išil-gai gysloti. Žiedai balti, pailgi taurelių pavidalo, susitelkę kekėmis, labai kvėpia. Išsisklei-džia debesuotomis dienomis arba pavakare, užsidaro saulei šviečiant. Turint kelis kvepian-čiosios melsvės kerus—kupste-lius, visas darželis ir kiemas kvėpės jos žiedais.

„Plantain Lily“ — kvepiančioji melsvė.

„Blue-green“ — platišlapė melsvė.

Pastaba: sodinant žydin-čius ar nežydinčius augalus pa-vėsyje, reikėtų vengti tamsių spalvų, pvz., tamsiai žaliųjų, tamsiai raudonųjų, violetinių lapais ar žiedais. Labai pa-traukliai atrodo melsvės dry-žais — gelsvais, baltais pakra-ščiais arba tų spalvų lapais su žaliais pakraščiais (variega-ted), kad atšviestų net labiau-siai apsiniaukusią dieną.

Astilbės

Tai daugiamečiai augalas, smulkiais, išluotels susitelku-siais, rausvais, baltais, viose-tiniais ir kai kurių kitų spalvų žiedais. Lapai giliai karpyti, pri-menantys paparčius. Žydi va-saros viduryje, bet žiedai dažnai išsilaiko mėnesį ar ilgiau. So-dinant tarp melsvių, geriausiai tinka baltais arba šviesiai raus-vais žiedais astilbės, tuomet žiedų sluotelės (jos gali būti iki 2–3 pedų aukščio) gražiai išsi-skiria iš melsvių kupstelių.

Augalas angliškai taip pat vadinasi „astilbe“. Mėgsta der-lingą žemę su puvenų priemaiša ir nuolatinę drėgmę. Astilbės geriausiai auga pavėsyje arba pusiau pavėsyje, kur gauna saulės ne daugiau kaip 2–3 val. per dieną.

Paparčiai

Paparčiai, angl. „ferns“, dažniausiai įsivaizduojame miške, tačiau beveik pas visus daržininkus rasime paparčius, tinkamus darželiams. Supran-tama, jiems reikalingas pavėsis, kaip ir aukščiau minėtiems au-galams. Paparčiams taip pat reikia derlingos, su puvenų priemaiša žemės, tačiau jie mėgsta rūgštų dirvožemį (acid soil), tad ne visur gerai auga.

Jeigu norime paprastesni auginti pavėsingame darželyje, reikėtų juos tirti rūgštingomis trąšomis, pvz., „miracid“ ar pan.

Sprigės

Tai puikiausias žydtintis, viennetis augalas pavėsingame darželyje. Angl.: „Impatience“, „Patience“, „Snap-weed“, lot. *Impatiens wallerana*. Priklauso *Balsaminaceae* šeimai. Jų tėvynė Zanzibaras. Angliškasis „Snapweed“ ir lietuviškasis pavadinimas sprigė, beje, kilęs iš to, kaip šių gėlių prinokusios sėklos, vos truputį paspaustus, staiga spragtelį ir pirštuose susiraita kaip kirminėlis, pabėrdamas savo juodą rudą nedidelę sėklele. Sprigių yra įvairių spalvų, net pilnavidurių. Labai tinka lysvių pakraščiams — tai žemas augalas, išsiplečiantis gražiais kupsteliais. Jis galima sudinti į lovelius, puodus ar vazonus — per vasarą sprigės išsipleš ir žydi iki pat šalno. Kaip ir kitiems, čia minėtiems, augalams, sprigėms reikia derlingos žemės ir nuolatinės drėgmės.

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

WINDOW WASHERS/GUTTER CLEANERS
Must have own car. Men & Women 1-3 person teams. Mon-Sat 7am-5pm, full time or part time. Make \$1000-per person, PAID DAILY. No experience needed, will train. Residential only/suburbs & city. Come today & start tomorrow. Prime Time Window Cleaning, Inc. 515 E. Golf Rd #208 Arlington Hts. (Arlington Office Square) 190 to Arl Hts Rd, North of Golf, SE corner. Across from Valli Produce. Ask for Will.

Positions available in Wisconsin, Indiana, and Colorado. Experienced Caregivers only. Driving skills and good English required. Call 262-675-8044

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620-\$650; 2 mieg. — \$710-\$750. Tel. 630-910-0644, Jana.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukis S. Kane.
Vilma Jarulienė
Virginia Smulkaitytė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

INVESTUOTOJŲ, REKONSTRUKTORIŲ, STATYBININKŲ DĖMESIUI

PARDUODAMAS KOKS YRA MŪRINIS VIENOS ŠEIMOS NAMAS
Bridgeport rytuose su rūsio, „coach house“, garažu. Apsuptas naujų statybų. Galite gyventi ir remontuoti.
Kaina \$272.000. Nuo Šiandien kaina sumažinama 20K. 36 st. ir Union Ave.
PARDUODAMAS 3 VONIU MŪRINIS SUREMONTUOTAS NAMAS
Grazus „deck“ ir sodas. Mažiau \$300.000. 33 st. ir Lithuania Skambinti FIRST RATE REAL ESTATE tel. 773-767-2400, Auša

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas | namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Auto Export
Krovinių gabavimas laivu ir visos pasaulio šalys.

Air Freight
Krovinių gabavimas lėktuvu ir visos pasaulio šalys.

Trucking
Krovinių pervedimas visoje Amerikoje.

5501 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708 599 9682
Fax. 1 708 599 9682 Tel. 1 800 775 7363

„Variegated hostas“ — margalapė melsvė

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

PRAHA

Čekijos premjeras Stanislav Gross pirmadienį oficialiai atsisakė. Tikimasi, kad šis premjero žingsnis užbaigs ilgai trunkančią politinę krizę. 35 metų S. Gross, kuris buvo jauniausias Vyriausybės vadovas Europoje, pasitraukė kilus skandalui dėl to, kaip jis prieš šešerius metus išgijo prabangų butą. Jo atsisakymas buvo numatytas praėjusią savaitę sudarytame susitarime, pagal kurį performuotai trijų partijų koalicijos Vyriausybei vadovaus regionų plėtros ministras Jiri Paroubek.

TALINAS

Rusijos karinių oro pajėgų (KOP) lektuvais An-26 pažeidė Estijos oro erdvę, pareiškė jos gynybos pajėgų vyriausiojo štabo atstovas spaudai. Rusijos karinės oro pajėgos paneigė informaciją apie lektuvą — sienos pažeidėją. Estijos gynybos pajėgų vyriausiojo štabo informacija, Kaliningrado link skridęs lektuvas šeštadienį be leidimo įskrido į šalies oro erdvę netoli Vaindl salos, nutolo daugiau nei vieną jūrmilę ir mažiau nei po minutės pasisailino. Estijos oro siena ties Vaindl sala sudaro smailų kampą, kurio viršūnė siekia Suomijos įlankos vidurį, ir lektuvas kartais „nukerta“ kampą, pažeisdamas sieną.

HELSINKIS

Policija sulaukė suomių, kuris, kaip įtariama, per pastaruosius 15 metų panaudojo seksualinę prievartą prieš mažiausiai 445 berniukus iš Tailando. 1962

V. Putin: SSRS žlugimas — geopolitinė katastrofa

Vilnius, balandžio 25 d. (ELTA) — „Sovietų Sąjungos žlugimas buvo didžiulė geopolitinė katastrofa, o rusų tautai — tikra drama“. Tai pirmadienį pareiškė Rusijos prezidentas Vladimir Putin, skaitydamas metinį pranešimą Federaliniam

Susirinkimui.

„Šalies vientisumą pažeidė teroristinė intervencija ir po to įvykusi Chasavjuro kapituliacija, — teigė V. Putin. — Oligarchų grupuotės rūpinosi tik savo korporaciniais interesais, o višutinis skurdas pradėtas laikyti

norma“. Kaip sakė prezidentas, „daugeliui tada atrodė, kad jauna demokratija yra ne Rusijos valstybingumo sąlyga, o galutinio žlugimo, užsitęsusi sovietinės sistemos agonija. Bet kaip tik tada atsirado ryžtas kurti naują, laisvą gyvenimą“.

A. Kubilius: Vyriausybės abejingumas atves į Lietuvą „Lukoil“

Atkelta iš 1 psl.

„Kaip įeis į istoriją: ar kaip premjeras, kurio valdymo laikotarpiu Lietuva tapo ES ir NATO nare, ar kaip premjeras, atvedęs į Lietuvą grėsmę jos saugumui keliančią „Lukoil“, sakė A. Kubilius.

Benediktas XVI: mano programa — įsiklausyti į Viešpaties žodį

Atkelta iš 1 psl.

vieništumo, sugriautos meilės dykuma, — kalbėjo popiežius. — Yra Dievo tamsos dykuma, sielų, nežinančių apie savo kilnumą ar žmogiškojo gyvenimo tikslą, tūštuma. Pasaulyje plečiasi išorinės dykumos, kadangi vidinės dykumos tapo tokios milžiniškos“.

„Todėl žemės turtai daugiau nebetrina visiemis gyvenimiško Dievo sodo kūriniui, o verčiami tarnauti išnaudojantiems ir griaušančioms jėgoms“,

Č. Jursėnas: savivaldos rinkimai turi būti atsielti nuo euro įvedimo

Vilnius, balandžio 24 d. (ELTA) — Socialdemokratų atstovo Česlovo Jursėno siūlymas anksti rinkimus rinkimų datą konservatorių palaikymo greičiausiai nesulauks, nes jie tai sieja su socialdemokratų baimės pralaimėti savivaldos rinkimus dėl artėjančio euro įvedimo.

Kritiškai idėją vertina ir politologai, tačiau pats idėjos siūlytojas Č. Jursėnas tvirtina, kad siekis paankstinti savivaldos rinkimus yra susijęs su noru atskirti euro įvedimo ir savivaldos klausimus ir tai nebūtina turės įtakos socialdemokratų partijai

pergalei ar pralaimėjimui.

„Tiesiog siūlomą variantą — padarysim anksčiau ir rinkimų neužgoš savivaldai nebūdingas klausimas. Neužmeskim savivaldybininkams klausimų, kurie yra valstybės — visos Lietuvos — ir netgi europinės reikšmės“, tvirtina Seimo pirmininko pavaduotojas Č. Jursėnas.

Jo teigimu, rinkimų paankstinimas „gali turėti ir gali neturėti įtakos“ rinkimų rezultatams. Be to, jis nesiėmė prognozuoti, ar rezultatai būtų panašūs socialdemokratams, ar Darbo partijai.

„Žmonės renka žiūrėdami į

konkrečius veikėjus, veikiančius toje savivaldybėje“, sakė Č. Jursėnas, pridurdamas, kad vietos savivaldos rinkimus parankesnis terminas metų pabaiga, kai būna aiškūs metų rezultatai.

Pats Seimo pirmininko pavaduotojas Č. Jursėnas teigia, kad tai nėra pasiūlymas, apie kurį reikia diskutuoti ir džiaugiasi, kad ši idėja iškilo būtent dabar.

„Opozicija galės reikštis, kiek tik norės, ypač jei aš vėsiu posėdį — kiti gal kreivai žiūri į opoziciją, o aš žiūriu su meile“, šypsosi Č. Jursėnas.

A + A DR. GENOVAITĖ STAPULIONIENĖ

Afa dr. Genovaitė Vana-gaitė-Stapulionienė mirė 2005 m. vasario 17 d. Vilniuje, kur gyveno nuo 2000 m. Palaidota Kavarsko kapinėse, Anykščių rajone.

Dr. Genovaitė Stapulionienė gimė 1912 m. kovo 9 d. Kavarske. Kaune Vytauto Didžiojo universitete studijavo odontologiją ir baigusi studijas 12 metų sėkmingai dirbo Lietuvoje. 1944 m. kartu su vyru plk. Antanu Stapulioniu pasitraukė į Vakarus, kur gyveno pabėgėlių (DP) stovyklose Wiesbaden ir Kassel — Mattenberg, Vokietijoje. Stovyklose ji dirbo dantų gydytoja teikdama pagalbą tautiečiams. 1949 m. kovo mėn. atvyko su vyru į JAV, Bostoną, iškviesta tetos Anastazijos Sabulienės. Vienerius metus dirbo paprasta darbininke, o po metų buvo priimta į Forsyth Dental School vienerių metų praktikai (internship). Profesoriai, pastebėję jos gabumus ir patirtį, pasiūlė stoti į Tufts universiteto Dental School, kad baigtų 2 metų trukmės kursą ir galėtų dirbti pagal savo profesiją JAV. Nepaisant sunkumų, kursą ji baigė aukščiausiais įvertinimais ir pagyrimais 1952 m. birželio 8 d. Tai buvo pirmoji moterų dantų gydytojų laida Tufts universitete. Nuotrauka su tais metais baigusiomis dantų gydytojomis dar ir šiandien kabo Tufts universiteto Dental School dekanų kabinetė.

Netoli Boston, Dorchester, MA, Genovaitė Stapulionienė, DMD, atidarė savo kabinetą, kur ilgą laiką sėkmingai dirbo. Daugelis jos pacientų buvo lietuviai. Pablogėjus vyro sveikatai, 1976 m. ji uždarė savo kabinetą ir persikėlė gyventi į Floridą, kur liko gyventi ir po vyro mirties. Priklausė Lietuvos klubui, studijavo ispanų kalbą ir išmoko ją laisvai vartoti. Kaip savanorė-talkininkė (vertėja) dirbo Mt. Sinai ligoninėje Miami apie 20 metų. Jos viršininkai norėjo, kad ji taptų nuolatine darbuotoja, bet ji geriau norėjo likti savanore. Jos darbas Mt. Sinai buvo įvertintas plakėmis ir pagyrimais raštais. 2000 m. grįžo į Lietuvą ir ten gyveno iki mirties.

Dr. Genovaitė ir jos vyras plk. Antanas Stapulionis buvo ilgametiai Lietuvos fondo nariai. Įvertindama Lietuvos fondo tikslus remti lietuvių reikalus, dr. G. Stapulionienė 2001 m. balandžio 26 d. atsiuntė Lietuvos fondui laišką, kuriame pranešė, kad Lietuvos fondui paaugoja tris žemės

sklypus, esančius Cape Cod, MA. Tuo metu tie trys sklypai buvo įvertinti 170,000 dol. suma.

Kaip jos pusseserė Birutė Seiler rašo, dr. Genovaitė buvo maloni, švelni, inteligentiška moteris, mylima savo artimųjų čia JAV ir Lietuvoje. Savo asmenybe ir darbais ji savo aplinką darė geresnę. Ji paliko pusseserę ir eilę kitų giminių JAV, dvi seseris ir brolių daug seserėčių ir brolių bei jų vaikų Lietuvoje.

Jos vyras plk. Antanas Stapulionis, (Lietuvių Enciklopedija XXVIII), gimė 1893 m. gruodžio 6 d. Gustonių kaime, Joniškėlio valsčiuje, Biržų apskrityje. Jaunystėje mokėsi Joniškėlio Žemės ūkio mokykloje, vėliau Kauno Saulės gimnazijoje. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui buvo mobilizuotas ir pateko į Irukto karo mokyklą, kurią baigė 1915 m. dalyvavo Daugpilio kovose, Austrijos ir Rumunijos frontuose.

Po karo sugrįžo į Lietuvą ir 1918 m. lapkričio 23 d. įsijungė į slapta Joniškėlio partizanų organizaciją, kurioje 1919 m. tapo štabo viršininku ir po mėnesio — Joniškėlio bataliono vadu. Lietuvos kariuomenėje įstarnavo iki 1940 m. Ejo 3-čio, 6-to ir 7-to pulko vado padėjėjo pareigas. 1927 m. — Tauragėje. Už nuopelnus laisvės kovose apdovanotas Vyčio Kryžiumi. Mirė JAV 1978 metais liepos 3 d. Jo palaikai 1993 m. buvo pervežti į Lietuvą ir iškilmingai palaidoti Joniškėlio karių didvyrių kapinėse.

Už suteiktas žinias LF yra dėkingas dr. Genovaitės pusseserėi Berthai-Birutė Seiler ir artimam draugei Reginei Petrutenei.

Genovaitė Stapulionienė.

sklypus, esančius Cape Cod, MA. Tuo metu tie trys sklypai buvo įvertinti 170,000 dol. suma.

Kaip jos pusseserė Birutė Seiler rašo, dr. Genovaitė buvo maloni, švelni, inteligentiška moteris, mylima savo artimųjų čia JAV ir Lietuvoje. Savo asmenybe ir darbais ji savo aplinką darė geresnę. Ji paliko pusseserę ir eilę kitų giminių JAV, dvi seseris ir brolių daug seserėčių ir brolių bei jų vaikų Lietuvoje.

Jos vyras plk. Antanas Stapulionis, (Lietuvių Enciklopedija XXVIII), gimė 1893 m. gruodžio 6 d. Gustonių kaime, Joniškėlio valsčiuje, Biržų apskrityje. Jaunystėje mokėsi Joniškėlio Žemės ūkio mokykloje, vėliau Kauno Saulės gimnazijoje. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui buvo mobilizuotas ir pateko į Irukto karo mokyklą, kurią baigė 1915 m. dalyvavo Daugpilio kovose, Austrijos ir Rumunijos frontuose.

Po karo sugrįžo į Lietuvą ir 1918 m. lapkričio 23 d. įsijungė į slapta Joniškėlio partizanų organizaciją, kurioje 1919 m. tapo štabo viršininku ir po mėnesio — Joniškėlio bataliono vadu. Lietuvos kariuomenėje įstarnavo iki 1940 m. Ejo 3-čio, 6-to ir 7-to pulko vado padėjėjo pareigas. 1927 m. — Tauragėje. Už nuopelnus laisvės kovose apdovanotas Vyčio Kryžiumi. Mirė JAV 1978 metais liepos 3 d. Jo palaikai 1993 m. buvo pervežti į Lietuvą ir iškilmingai palaidoti Joniškėlio karių didvyrių kapinėse.

Už suteiktas žinias LF yra dėkingas dr. Genovaitės pusseserėi Berthai-Birutė Seiler ir artimam draugei Reginei Petrutenei.

Aldona Šmulskienė

ŠV. TĖVUI MIRUS

Atkelta iš 4 psl.

Ji išganingai nutviesko Jono Pauliaus II pontifikato metus, įkvėpė šventojo Tėvo žodžius ir darbus. Kviečiame visus tikinčiuosius melstis ir visus brolius kunigus aukoti šv. Mišias, prašant, kad ir šiomis netekties dienomis Dievo atsiųstoji dangaus liepsna mus, visą pasaulinę katalikų bendruomenę, nepalijaujamai lydėtų ir saugotų. Dar gyviai ir karščiau švęskime Eucharistiją, iš kurios gimsta meilės perkeistas krikščioniškas gyvenimas. Maldaukime, kad nuskaistinančios šventosios Dvasios galia laikytų Bažnyčią vieningą ir susitelkusią. Puoselekime Jono

Pauliaus II pavidą, kantriai mokykimės iš Jo ištikimybės Kristui ir atsidavimo Švenčiausiajam Dievo Motinai. Prašykime, kad Dievas suteiktų šventosios Dvasios išminties kardinolams, kurie netrukus rinks naują Vyriausiąjį Ganytoją.

Jonas Pauliaus II ligos ir mirties akivaizdoje mus perspelmkia šventa nuostaba. Iškeliaudamas šventasis Tėvas mus dar kartą pakvietė: „Nebijokite“. Jis mums dar kartą bylojo, kad tik sekdami Kristų išties įprasminsim savo laikiną viešnage šioje žemėje.

Lietuvos vyskupai

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

A + A GENOVAITĖ PLENIENĖ BABIANSKAITĖ

Mirė 2005 m. balandžio 23 d. Holly Cross ligoninėje, Chicago, sulaukusi 75 metų.

Gyveno Marquette Park, Chicago.

Gimė Kaune. Į JAV atvyko 1949 m.

Nuliūdę liko: vyras Aleksandras, sūnus Gediminas su žmona Danute, Saulius su žmona Rita, Viktoras su žmona Mary Ann; duktė Regina su vyru Lester Busch; anūkai Joseph, Natalie, Monica, Mark, Michael, Lydia, Luke, Alexandra ir Rebecca.

Vaikai ir anūkai visuomet ją prisimins, kaip patią geriausią mamytę ir motutę visame pasaulyje. Genovaitė buvo žymi margučiu margintoja.

Velionė pašarvota antradienį, balandžio 26 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.), Palos Hills, IL.

Laidotuvės trečiadienį, balandžio 27 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410,
www.palosgaidasfh.com

A + A JUOZAS MIEČIUS

Mirė 2005 m. balandžio 23 d., sulaukęs 85 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Varniuose. Gyveno Chicago, IL, Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: sūnus Rimas Miečius su žmona Jane; anūakai Darius ir Stepas Miečius; krikšto dukra Agota Valinskaitė bei daug giminių Lietuvoje.

A. a. Juozas buvo a. a. Karolinos Miečienės vyras.

Velionis bus pašarvotas antradienį, balandžio 26 d. nuo 3 v. p.p. iki 8 val. v. Brady-Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, balandžio 27 d., 10:30 val. r. Brady-Gill laidojimo namuose, iš kur a. a. Juozas bus palydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių prašom aukoti Lietuvos Partizanų globos fondui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdintis sūnus su šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600,
www.petkusfuneralhomes.com

A + A Muzikui VYTAUTUI RASTONIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo žmonai AUGEI, vaikams STASIUI, RŪTAI, AUDRAI, VILJAI ir GAILEI bei jų šeimoms ir kartu liūdime.

Feris ir Vanda Kaunai
Zita Gražienė

A + A KĘSTUTIS VIERAITIS

paliko šeimą ir gimines amžinam atilsui. Seserį ZITĄ SIAURUSAITIENĘ nuoširdžiausiai užjaučiame.

Karašų šeima

DĖMESIO! DĖMESIO!

Neseniai atvykote, leiskite darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštį brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS Jūsų skelbimą išspausdins nemokamai.

Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO

administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Gerbiameji Lietuvių Fondo nariai

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti Lietuvių Fondo metiniame narių suvažiavime 2005 m. balandžio 30 d., 9:30 val. ryto, Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

Dalyvaukite ir pasisakykite už sugrįžimą prie to, kas jungia mus visus — už sugrįžimą prie svarbių lietuvių išlaikymo darbų. Balsuokite už pristatytus įstatus.

Jeigu negalite asmeniškai dalyvauti, įgaliokite kitą suvažiavime dalyvaujantį Lietuvių Fondo narį arba vieną iš Lietuvių Fondo vadovybės narių, atsiųsdami įgaliojimą į Lietuvių Fondo raštine, 14911-127th Street, Lemont, IL, 60439.

Iki malonaus pasimatymo suvažiavime balandžio 30 d.

SK. 010983

ČIKAGOS LIETUVIŲ TAURAGĖS klubo pusmetinis susirinkimas įvyks gegužės 5 d., ketvirtadienį, 1 v.p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43 gatvė.

LIETUVIŲ FONDO NAUJAI nariais kovo mėn. tapo: dr. Rimvydas Augis, Vytas ir Alfa Budrioniai, Vytautas Grauzinis (1,200 dol.), kun. Vytas Memėnas (1,000 dol.), Liutaveras ir Danutė Siemaškos, John ir Linda Stasiukevičius, Strubnavickas šeima. Atminimo įrašais LF pagerbti šie Lietuvos partizanų vadai: Leonardas Grigonis „Užpalis“, Bronius Liesys „Naktis“, Juozas Šibaila „Merainis“. Anelė Maciulis įamžino Andrew Maciulį.

ALRK MOTERŲ SAJUNGOS 3-osios kuopos narių susirinkimas įvyks balandžio 30 d., šeštadienį, 3:30 v.p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Kviečiame dalyvauti.

LIETUVIŠKOS MIŠIOS WAUKEGAN/LAKE COUNTY lietuviams ši kartą vyks gegužės 1 d., sekmadienį, Marytown Pranciškonų bažnyčioje, 1600 W. Park Avenue (Route 176), Libertyville. Pradžią 1 v.p.p. Mišias aukos kun. Jaučius Kelpšas. Kviečiame dalyvauti šiose pamaldose. Praneškite ir paraginkite savo draugus bei pažįstamus į jas atvykti.

AMERIKOS LIETUVIŲ ROMOS Katalikų moterų sąjungos 3-oji kuopa ruošia pabėgimo pietus šeštadienį, gegužės 14 d., 1 v.p.p., „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL. Nuosirdžiai kviečiame visų kuopų narius, draugus dalyvauti šiuose pabėgimo pietuose. Apie dalyvavimą pranešti A. Leščinskienė, tel. 773-582-7452.

MOTINOS DIENOS PROGA, balandžio 30 d., 6:30 v.v. Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks muziklas „Gyvenimo kelias“. Muziklą atliks debiutujantys aktoriai, šokėjai ir dainininkai. Po spektaklio visus linksmins dainininkas Jonas Domarkas. Vietas prašome rezervuoti tel.: 708-228-3157 ir 312-804-5012.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA kviečia visuomenę ir lietuviškas organizacijas bei institucijas sekmadienį, gegužės 8 d., išseivijoje prisiminti karo aukas ir visus per penkis okupacijos dešimtmečius nukentėjusius Lietuvos nepriklausomybės gynėjus. Tą patią dieną yra švenčiama Motinos diena. Ypatingai dera šią dieną prisiminti mūsų tautos aukas, nes Lietuvoje vykusį priešpriešą ir persekiojimą palietė kiekvieną šeimą, ypatingai motinas. Jų pasiaukojimas įkvėps daugelį ateinančių kartų. Šią dieną pasiskirkime ypatingam atminimui, paraginkime kiekvieną lietuvių pagal vietos sąlygas ją pažinti derama pagarba ir susikaupimu.

GEGUŽĖS 1 D., 12:30 V.P.P. kviečiame į Pal. Jurgio Matulio misijos Lemonte ruošiamus Motinos dienos pietus. Pabendrausime su motinomis,

prisiminsime Amžinybėje esančias. Bus trumpa programa, pietūs, paruošti Aldonos Šolienienės ir Antano Andriekaus muzika. Stalus ir pavienes vietas prašome užsisakyti pas Astą Reitnerienę, tel. 708-301-1790, arba Baniutę Kronienę, tel. 630-968-0184.

„ŽUVĖDROS“ KONCERTE, kuris įvyks gegužės 1 d., sekmadienį, 4 v.p.p. Morton mokyklos auditorijoje, Cicero mieste, matysite ne tik Lotynų Amerikos, bet ir klasikinius šokius: lėtą valsa, lėtą fokstrotą, Vienos valsa ir kitus. „Žuvėdros“ kolektyvas Europoje tiek pat populiarus, kiek Airijos „River dance“. Bilietus į „Žuvėdros“ koncertą galima įsigyti „Seklyčioje“, „Lietuvėleje“, PLC, Lemonte (sekmadieniais), Wheeling miestelio „Balalaikos“ parduotuvėje, Lemonto „World Food“. Bilietų kaina nuo 30 dol. iki 45 dol. Čekius galima rašyti Lithuanian American Community, Inc. Taip pat galima užsisakyti, tel.: 630-810-6803, arba 630-620-9904.

POETO JONO AISČIO III TOMO raštų knygos suktuvės įvyks gegužės 22 d., sekmadienį, PLC Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje. Šią literatūrinių raštų knygą pristatys prof. dr. Violeta Kelertienė. Meninėje programoje dalyje skambės AISČIO eilų dainos ir poezija. Knygos suktuvės rengia JAV LB Kultūros taryba.

JAMŽINKIME LIETUVIŲ IŠEIVIJOS turta! JAV LB Kultūros taryba imasi darbo įamžinti tai, kas buvo pastatyta, nupirka, įkurti lietuvių imigrantų pastangomis, išleidžiant knygą „Lietuvių židinių pėdsakai JAV“. Jau trejus metus renkama informacija ir nuotraukos. Knyga redaguojama Lietuvoje (red. Audronė Škiudaitė). Ji bus užbaigta šiais metais. JAV LB Kultūros taryba prašo finansinės paramos šiam istoriniam projektui užbaigti. Visi aukotojai — parapijos, LB apylinkės ir pavieniai asmenys — bus įrašyti į knygą. Aukos prašome siųsti: Lithuanian American Community, Inc., 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154.

SKELBIMAI

•PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIA! Korteles dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo ypatingus įkainius? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilusio telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklaidę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokites lietuviškai 708-386-0556. Taisykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

JAUNIMO CENTRE VYKO VILIJOS KERELYTĖS KONCERTAS

Jaunimo centro vadovybė yra labai dėkinga dainų ir meno mylėtojams, kurie apsilanko į šias patalpas. Neseniai mus aplankė Vilniaus universiteto kaimo kapela „Jaunimėlis“, kuri kvietė „Draugo“ valdybos pirmininkę Mariją Remienę. Kiek vėliau lankėsi Alytaus meno ansamblis „Dainava“, kurį globojo Jaunimo centro taryba ir valdyba.

Šis lietuviškas išlaikymo centras labai retai būna laisvas, jame vis kas nors vyksta. Šiuos namus taip pat yra pamilę naujai atvykę mūsų tautiečiai.

Ypatingai mus nudžiugino dr. Vilija Kerelytė, nusprendusi suruošti savo pamėgtų dainų koncertą. Suruošti koncertą nėra taip paprasta, nes jam reikia gerai pasiruošti ir taip pat rasti remėjų techniniams reikalams. Vilija buvo laiminga, kad jai talkino jos tėvelis Alfonsas, mama Jolanda ir sesutė Svajonė, apmokėdami visas rengimo išlaidas. Jaunimo centro valdyba dėkinga dr. Vilijai už pasirinkimą šio lietuviškos centro, nes ji čia „užaugo ir subrendo“, dalyvaudama skaudžių sėgose ir lankydamasi Lituanistikos institute.

Valdyba kviečia visus pasinaudoti šiomis patalpomis, nesvarbu, kada atvyko į Ameriką.

Dr. Vilija Kerelytė buvo paruošusi įspūdingą dainų repertuarą. Jai akompanavo muzikas Algimantas Barniškis, kuris pora dainų atliko su soliste Vilija Kerelyte. Koncerte apsilankė solistas Algis Motuza, kuris po ilgesnės viešnagės vėl išvyksta į Lietuvą. Solistė pakvietė Algį Motuzą į sceną dainuoti kartu. Ši daina buvo klausytojų sutikta su dideliu džiaugsmu. Nesibaigiant plojimųms daina buvo pakartota.

Vilija Kerelytė.

Koncertas vyko mažojoje salėje, kuri yra naujai paruošta renginiams ir buvo užpildyta dainos mėgėjų. Koncertas tęsėsi pusantros valandos, o klausytojai nedavė ramybės, prašydami daugiau dainų, nes solistės dainos buvo labai malonios klausytojų širdims. Pažymėtina, kad dr. Vilija Kerelytė savo dainomis yra linksminusi ne vieną kartą per organizacijų ruošiamus renginius.

Dr. Vilija, nors būdama la-

bai užsiėmusi savo privačia praktika, niekada neatsisako dainuoti, jeigu yra kviečiama ne pelno siekiančių organizacijų. Pasibaigus koncertui, solistė pakvietė visus dalyvius bendram pasisėdėjimui. Dainos mylėtojai yra dėkingi dr. Vilijai Kerelytei už suteiktą malonų šeštadienio vakarą. Jaunimo centras taip pat dėkingas solistei už paramą šio centro išlaikimui.

Antanas Pauzuolis

Jono Kuprio fotografijų paroda sukvietė daug meno mylėtojų

Velų balandžio 22 d. penktadienio vakarą jaukioje Čiurlionio galerijoje knibždoje šimtai žmonių. Susijungimui buvo proga, mat meno mylėtojai rinkosi į Jono Kuprio pirmąją lietuvių bendruomenėje organizuotą asmeninę fotografijos parodą.

Paroda, pavadinta „Lietuviai Amerikoje“ — tai istorinis pasakojimas apie lietuvių gyvenimą, visuomeninę bei kultūrinę veiklą Amerikoje. Daugelis apsilankiusių parodoje negalėjo patikėti savo akimis, kai atpažindavo nuotraukose save arba savo gimines ir draugus. Pokalbiai pakvėpavo prisiminimais, nukeldavę į dvidešimties metų senumo įvykių sūkurius. Tačiau parodoje daug apsilankė ir jaunimo. Jie sakė, kad ši fotografijų paroda idomi tiek meninės fotografijos prasme, tiek istorine.

Savo muzikinėmis kompozicijomis svajingai meno mėgėjus nuteikė Bernardas Kordell. Kaip

sakė Čiurlionio galerijos direktorė Laima Apanavičienė, ši paroda buvo lengviau suruošti negu kitas. Kodėl? Pasirodo daugybė žmonių vienaip ar kitaip norėjo prisidėti prie parodos rengimo: vieni rašė, kiti ruošė veisles, treči rėmimo ir kabinė darbus...

Jonas Kuprys pristatymo metu buvo apipiltas sveikinimais, padėkos žodžiais apdovanotas ir draugiškai pagerbtas. O pats menininkas, kiek suglūmęs, tepasakė: visiems labai dėkoju.

Nuostabią fotoparodą galite aplankyti iki gegužės 13 d. Beje, tai galima padaryti kiekvieną dieną, išskyrus pirmadienį ir antradienį. Atėję į Čiurlionio galeriją Jaunimo centre, tiesiog prie durų paskambinkite ir jums bus atidaryta. Nuosirdžiai siūlau apsilankyti. Paroda tikrai verta dėmesio ir jūsų brangaus laiko.

Vitalija Pulokienė

Lankytojai Jono Kuprio fotografijų parodoje.

Vitalijos Pulokienės nuotr.

Artėja lietuviškų filmų festivalis Čikagoje

Gegužės 22–26 dienomis „Facets“ kino teatre, Čikagoje, vyks lietuviškų filmų festivalis „Lietuvių kinematografija — tradicijos ir transformacijos“. Tai antroji ir didžiausia lietuviškų filmų retrospektyva JAV, kur bus pademonstruoti meniniai ir dokumentiniai filmai sukurti nuo 1960 metų iki pat šių dienų. Festivalį organizuoja Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, „Facets“ kino centras, Amerikos lietuvių televizija ir Lietuvos institutas.

Šis renginys skirtas supažindinti JAV žiūrovus su įvairių žanrų klasikine ir šiuolaikiniais lietuviškais filmais. Festivalyje bus pademonstruoti 23 meniniai, dokumentiniai, trumpametražiniai ir pilnametražiniai filmai. Žiūrovai turės galimybę pamatyti trijų kartų lietuvių režisierių darbus — kino

klasikų Vytauto Žalakevičiaus, Arūno Žebriūno, Roberto Verbos, Henriko Šablevičiaus, vidutinės kartos režisierių Algimanto Puipos ir Jono Vaitkaus bei jaunųjų režisierių Šarūno Baroto, Audriaus Stonio, Valdo Navasaicio, Algimanto Maceinos, Vytauto V. Landsbergio, Dianos ir Kornelijaus Matuzevičių, Kristijono Vidziūno sukurtus filmus. Festivalyje bus pristatyti dar tik pradėjusių kūrybinę veiklą Giedrės Beinoriūtės, Igno Miškinio, Igno Jonyno ir Ramūno Greičiaus darbai.

Daugiau informacijos apie festivalį ir jame demonstruojamus filmus galima rasti „Facets“ kino centro internetiniame puslapyje:

www.facets.org/asticat. Kino centro adresas: 1517 West Fullerton Ave., Čikaga, telefonas 773-281-4114.

**JAV LB Krašto valdybos
Socialinių reikalų taryba**

Ruošia: Aldona Šmulskienė
2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

APIE SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJAS

Kiekvienais metais į Lietuvą sugrįžta ar nori sugrįžti nemažai Amerikos lietuvių, kuriems iškyla klausimų dėl JAV Socialinio draudimo (U.S. Social Security) pensijų išmokėjimo Lietuvoje. JAV ambasados konsulinis skyrius yra tikrai visada pasiruošęs maloniai atsakyti į visus rūpimus klausimus. Pateikiame šiek tiek bendros informacijos apie tai, kaip šios pensijos gali būti gamos gyvenant Lietuvoje.

Visi Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiai, gaunantys JAV Socialinio draudimo (Social Security) pensijas Jungtinėse Valstijose, gali gauti jas ir išvykę gyventi į Lietuvą ar į kitas šalis. Žinoma, kiekvienas Amerikos pilietis gali ir toliau gauti savo pensiją į savo sąskaitą Amerikoje (Direct Deposit). Arba pensijos gali būti siunčiamos kiekvieną mėnesį čekiais į Lietuvą esančią JAV ambasadą. Pagal Amerikos piliečio pageidavimą, vėliau šie čekiai gali būti kas mėnesį išsiunčiami jam registruotu paštu, arba pats pilietis (ar jo ligotais asmuo), gali ateiti į JAV ambasadą ir pasiimti savo čekį.

Asmenys, turintys „Žalias kortelės“ (Permanent residents) ir gaunantys Socialinio draudimo pensiją Amerikoje, taip pat gali gauti šią pensiją ir Lietuvoje, išskyrus tuos atvejus, kai pensija mokama jiems kaip išlaikytiniams ar našliams

(dependents and survivors). Asmenims, kurie neturi JAV pilietybės ir gauna išlaikytinių ar našlių (dependents and survivors) pensijas Amerikoje, yra tam tikrų apribojimų. Šie asmenys turi būti pragyvenę Amerikoje mažiausiai 5 metus bei turi įrodyti, kad su tuo asmeniu, kurio pensija jiems prikaityta, visus tuos metus juos siejo šeimyniniai ryšiai.

Tiek Amerikos piliečiai, tiek asmenys, kurie yra Lietuvos piliečiai ir turi nuolatinį gyvenimo statusą Amerikoje, gali gauti savo pensiją ir gyvendami bet kurioje kitoje šalyje (Vokietijoje, Izraelyje ir kt.).

Kilus bet kokiems klausimams patariame susisiekti su artimiausiu Socialinio draudimo skyriumi Amerikoje. Taip pat prašome kreiptis į Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados Lietuvoje Konsulinį skyrių. Konsulinio skyriaus telefonas — 370-5-266-5596. Elektroninis paštas —

consec@state.gov bei interneto puslapis

www.usembassy.lt.

Taip pat galime rekomenduoti JAV Socialinio draudimo internetinį puslapį www.socialsecurity.gov/international/yourss.html, kuriame tikrai rasite daug naudingos informacijos.

**JAV ambasados
Lietuvoje konsulinis
skyrius**

DIDELĖ DOVANA MAIRONIO LIETUVIŲ LITERATŪROS MUZIEJUI KAUNE

Maironio lietuvių literatūros muziejui Kaune buvo persiūsta didelė dovana, specialiai skirta Išeivijos literatūros skyriui: Lietuvių enciklopedijos 37 tomai, enciklopedijos „Britanica“ pilnas komplektas su priedais, Br. Kvikiro — „Lietuvos bažnyčios“ 6 tomai ir „Mūsų Lietuva“ 6 tomai. Taip pat pasiūsta labai vertingų meno leidinių lietuvių ir anglų kalba.

Malonu paminėti, kad muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė yra atvykusi muziejaus reikalais į Ameriką, lankėsi Čikagoje, buvo užsukusi pas Sofiją ir bibliofilą Stasį Dziugus, ta proga jos skyriui muziejuje gaudama dovanų — meno leidinių ir enciklopedijas.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY